

Daria Gosek-Popiołek
Posłanka na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej X kadencji

Kraków, 04.11.2025 r.

Jolanta Nowakowska

**Prezesa Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Krakowie**

Szanowna Pani Prezes,

budżet obywatelski jest jednym z kluczowych narzędzi demokracji lokalnej w polskich gminach. Jest to szczególna forma konsultacji społecznych, podczas których mieszkańcy danej gminy w bezpośrednim głosowaniu decydują o wydatkowaniu określonej części budżetu jednostki samorządu terytorialnego, a jego realizacja opiera się na ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2025.1153 ze zm.). Projekty wybierane przez mieszkańców muszą mieścić się w katalogu działań gminy, tj. spraw publicznych o znaczeniu lokalnym.

Na podstawie Zarządzenia nr 1715/2025 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 10 lipca 2025 w sprawie przyjęcia regulaminu głosowania w ramach budżetu obywatelskiego Miasta Krakowa, wzoru karty do głosowania oraz regulaminu organizacji punktów do głosowania na rok 2025 oraz uchwały nr LI/1410/21 Rady Miasta Krakowa z dnia 13 stycznia 2021 r. w sprawie Regulaminu budżetu obywatelskiego Miasta Krakowa (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego poz. 556), projekty zgłaszane do Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa muszą spełniać kryterium ogólnodostępności, ich budżet musi być zgodny z wskazanymi limitami finansowymi, a one same muszą być zgodne z obowiązującymi w mieście planami, politykami, strategiami, programami i innymi uchwałami Rady i zarządzeniami Prezydenta, jak również zgodne z przepisami prawa.

W przywołanych aktach prawa określono również definicję ogólnodostępności, tj. przez ogólnodostępność mamy rozumieć „umożliwienie wszystkim albo ogółowi mieszkańców nieodpłatną możliwość korzystania z efektów realizacji projektu wybranego w ramach budżetu obywatelskiego. W przypadku projektów infrastrukturalnych, remontowych lub polegających na zakupie sprzętu lub urządzeń – w wymiarze co najmniej 25 godzin tygodniowo, pomiędzy godz. 6:00-22:00, z uwzględnieniem w miarę możliwości soboty lub niedzieli. W przypadku projektów innych niż inwestycyjne – realizacja powinna odbywać się w przestrzeni publicznej, umożliwiając wszystkim zainteresowanym mieszkańcom możliwość korzystania w pełnym zakresie z efektów realizacji zadań” (źródło: Uchwała nr LI/1410/21 Rady Miasta Krakowa z dnia z dnia 13 stycznia 2021 r. w sprawie Regulaminu budżetu obywatelskiego Miasta Krakowa).

Od kilku lat wśród zgłaszanych projektów pojawiają się jednakże takie, które nie spełniają założonego kryterium ogólnodostępności. Są to w szczególności:

rok 2023:

1. BO.OM.195/23 Piłkarskie Mistrzostwa Krakowa dzieci	1 490 00,00 zł
2. BO.D1.27/23 Piłkarskie marzenia na Starym Mieście	179 100,00 zł
3. BO.D4.64/23 Piłkarskie marzenia z Jadwigą	381 500,00 zł
4. BO.D4.63/23 Piłkarskie marzenia na Clepardii	353 400,00 zł
5. BO.D12.41/23 Piłkarskie marzenia z Kolejarem Prokocim	572 700,00 zł
6. BO.D12.42/23 Piłkarskie marzenia z Basztą	105 000,00 zł
7. BO.D15.22/23 Piłkarskie marzenia w Mistrzejowicach	260 000,00 zł
8. BO.D16.8/23 PIŁKARSKIE MARZENIA W BIEŃCZYCACH	504 900,00 zł
9. BO.D16.24/23 Piłkarskie marzenia w Bieńczykach	258 000,00 zł

rok 2024:

1. BO.OM.182/24 Piłkarskie Mistrzostwa Krakowa dzieci	1 520 000,00 zł
2. BO.D3.45/24 Piłkarskie marzenia na Prądniku Czerwonym	693 000,00 zł
3. BO.D4.74/24 Piłkarskie marzenia w Parku Krowoderskim	600 000,00 zł
4. BO.D4.78/24 Piłkarskie marzenia w Bronowicach Wielkich	258 600,00 zł
5. BO.D8.56/24 Piłkarskie marzenia w Kostrzu	234 500,00 zł
6. BO.D12.37/24 Piłkarskie marzenia na Prokocimiu	918 000,00 zł
7. BO.D12.39/24 Piłkarskie marzenia na Aleksandry	150 500,00 zł
8. BO.D15.30/24 Piłkarskie marzenia na Złotym Wieku	230 700,00 zł

rok 2025:

1. BO.OM.151/25 Piłkarskie Mistrzostwa Krakowa dzieci	2 000 000,00 zł
2. BO.OM.228/25 Piłkarskie wakacje	1 296 500,00 zł
3. BO.OM.222/25 Piłka nożna dla każdego	676 000,00 zł
4. BO.D3.35/25 Piłkarskie marzenia na Prądniku Czerwonym	853 500,00 zł
5. BO.D4.85/25 Piłkarskie marzenia w Parku Krowoderskim	661 000,00 zł
6. BO.D4.70/25 Piłkarskie marzenia na Mackiewiczza	409 000,00 zł
7. BO.D8.53/25 Piłkarskie marzenia w Kostrzu	316 500,00 zł
8. BO.D10.26/25 Piłkarskie marzenia w Opatkowicach	443 500,00 zł
9. BO.D12.54/25 Piłkarskie marzenia na Prokocimiu	953 000,00 zł
10. BO.D12.61/25 Sportowe marzenia na Aleksandry	238 000,00 zł
11. BO.D12.75/25 Sportowe marzenia na Złocieniu	524 000,00 zł
12. BO.D15.43/25 Piłkarskie marzenia na Złotym Wieku	278 000,00 zł
13. BO.D15.42/25 Piłkarskie marzenia na Oświeceni	258 000,00 zł
14. BO.D16.26/25 Piłkarskie marzenia na Kalinowym	258 000,00 zł
15. BO.D18.44/25 Piłkarskie marzenia w Mogile	283 000,00 zł
16. BO.D18.20/25 Piłka z młodzieżą	196 170,00 zł

W ramach realizacji wymienionych powyżej zwycięskich projektów zakupione zostały stroje, sprzęt sportowy, jak również szkolenia na trenerów prowadzących zajęcia - żaden z tych elementów projektu nie spełnia wymogu ogólnodostępności. I tak na przykład w ramach projektu: BO.D12.75/25 Sportowe marzenia na Złocieniu za kwotę 105 000 zł przewiduje się zakup kompletów strojów, BO.D12.61/25 Sportowe marzenia na Aleksandry - zakup sprzętu za kwotę 60 000 zł, w przypadku projektu BO.D12.54/25 Piłkarskie marzenia na Prokocimiu - zakup strojów to 50 000 zł. W związku z tym, że są to bliźniacze projekty zgłoszone przez tego samego wnioskodawcę, przytoczone powyżej elementy projektu pojawiają się w każdym z wybranych do realizacji projektów. Zwracam uwagę, że osoby niebędące członkami klubów sportowych nie mają możliwości korzystania ze sprzętu będącego w ich dyspozycji, ani poprzez wypożyczenie, ani w formie nieodpłatnego użyczenia. Nie jest zatem spełniony podstawowy warunek ogólnodostępności: „umożliwienie wszystkim albo ogółowi mieszkańców nieodpłatną możliwość korzystania z efektów realizacji projektu wybranego w ramach budżetu obywatelskiego”. Tym samym katalog osób, które korzystają z projektu zostaje w znaczący sposób ograniczony, co stoi w sprzeczności z podstawową ideą budżetu obywatelskiego.

W ramach tych projektów przewidziano także szkolenia, turnieje i pikniki. O ile pikniki spełniają wymóg ogólnodostępności, o tyle w przypadku szkoleń, półkolonii i turniejów piłkarskich istnieją uzasadnione wątpliwości co do ich otwartego charakteru. W przypadku tych części projektów nie ma żadnej deklaracji dotyczącej otwartej rekrutacji do projektu, a praktyka z poprzednich lat pokazuje, że rekrutacje odbywają się w ramach klubów sportowych, co oznacza, że biorą w nich udział uczestnicy są już związani z określonym klubem. Zwracam też uwagę, że projekty te nie zapewniają możliwość udziału dzieciom z niepełnosprawnościami - wobec tego projekty te nie spełniają wymogu wpisanego w art 5a ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz.U.2025.1153 ze zm), w którym podkreślono, iż jednym z wymogów formalnych powinno być uwzględnienie - o ile jest to możliwe - uniwersalnego projektowania, o którym mowa w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1411).

Po analizie ogłoszonych przez miasto Kraków otwartych konkursów ofert na realizację w formie powierzenia zadania publicznego w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej polegających na realizowaniu działań w ramach Budżetu Obywatelskiego w latach 2024-2025, na podstawie Ogłoszenia Konkursu projektów w ramach budżetu obywatelskiego Miasta Krakowa na realizację zadania własnego gminy miejskiej Kraków w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu oraz naboru na członków komisji konkursowej z roku 2024 (załącznik nr 1 do niniejszego pisma) w części dotyczącej szkoleń, następuje doprecyzowanie tego, jakie szkolenia mają zostać zrealizowane:

„3) zorganizowanie i przeprowadzenie jednodniowego szkolenia dla trenerów i działaczy z zakresu administracji prowadzenia szkoły piłkarskiej za pomocą systemu Extranet, dedykowanego przez Polski Związek Piłki Nożnej dla organizacji rozgrywek piłkarskich w Polsce, w miejscu realizacji projektu, w następujących blokach tematycznych: wprowadzenie do systemu Extranet PZPN, obsługa interfejsu użytkownika i podstawowe funkcje, rejestracja i zarządzanie uczestnikami rozgrywek, planowanie i harmonogramowanie meczów, zarządzanie danymi klubów i zawodników, proces transferowy i zmian personalnych,

weryfikacja dokumentów i rejestracja wyników meczów, komunikacja z uczestnikami i korespondencja elektroniczna, raportowanie i analiza danych, bezpieczeństwo i ochrona danych osobowych. Szkolenie winno umożliwić podniesienie jakości organizacji treningów piłkarskich, wykorzystanie nowoczesnych narzędzi informatycznych do efektywniejszego zarządzania procesami szkoleniowymi, komunikacji z rodzicami uczestników oraz monitorowania postępów zawodników, przyczynić się do profesjonalizacji struktur szkoleniowych i poprawy jakości szkolenia młodych piłkarzy.

4) zorganizowanie i przeprowadzenie jednodniowego szkolenia z zasad certyfikacji szkółek piłkarskich PZPN (programu prowadzonego przez Polski Związek Piłki Nożnej wraz z Ministerstwem Sportu i Turystyki), w miejscu realizacji projektu, w następujących blokach tematycznych: wprowadzenie do programu certyfikacji, organizacja i zarządzanie szkołką piłkarską, infrastruktura i wyposażenie, program szkoleniowy, rozwój osobisty i zawodowy trenerów, bezpieczeństwo i zdrowie, komunikacja i współpraca z otoczeniem, procedury certyfikacyjne i nadzór, wdrażanie najlepszych praktyk i innowacji. Kluczowe dla podniesienia standardów szkolenia piłkarskiego na poziomie lokalnym. Uzyskanie certyfikatu PZPN winno przyczynić się do lepszej organizacji szkółki, podniesienia jakości treningu oraz zapewnienia odpowiednich warunków i perspektywy rozwoju młodych talentów piłkarskich.

5) zorganizowanie i przeprowadzenie jednodniowego szkolenia z przepisów licencyjnych oraz bezpieczeństwa imprez na obiektach sportowych, w miejscu realizacji projektu, w następujących blokach tematycznych: przepisy licencyjne: wyjaśnienie aktualnych przepisów i kryteriów uzyskania licencji dla organizatorów imprez piłkarskich, planowanie bezpieczeństwa: opracowanie planu bezpieczeństwa imprezy, uwzględniającego zarządzanie tłumem, kontrolę dostępu i identyfikację zagrożeń, zarządzanie kryzysowe: przygotowanie działań w przypadku sytuacji kryzysowych, w tym procedur ewakuacji i koordynacji z służbami ratunkowymi, personel bezpieczeństwa: szkolenie personelu w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa podczas imprezy oraz koordynacji działań, kontrola dostępu: organizacja systemów kontroli dostępu i identyfikacji uczestników imprezy, komunikacja z organami bezpieczeństwa: współpraca i koordynacja działań z policją, strażą pożarną i innymi służbami, monitorowanie i ocena bezpieczeństwa: ocena skuteczności działań zapobiegawczych i analiza incydentów w celu wdrażania działań korygujących, raportowanie i dokumentacja: prowadzenie dokumentacji związanej z bezpieczeństwem imprezy oraz sporządzanie raportów po jej zakończeniu Szkolenie niezbędne dla osób odpowiedzialnych za organizację wydarzeń sportowych na lokalnym poziomie”.

Są to szkolenia skierowane do trenerów, działaczy klubowych, sędziów i profesjonalistów, wymagają już odpowiedniego przygotowania merytorycznego i poszerzają kompetencje działaczy klubowych. Nie spełniają wymogu ogólnodostępności, tj. nie są kierowane do ogółu czy większości mieszkańców Krakowa, nie jest także możliwe uczestniczenie w nich przez osoby bez przygotowania i dostępu do systemu Extranet PZPN. W roku kolejnym (2025) w konkursie otwartych ofert (załącznik nr 2) z środków przeznaczonych na realizację projektów “Piłkarskie marzenia” przewidziano zorganizowanie i przeprowadzenie szkolenia dla trenerów z „przepisów licencyjnych oraz bezpieczeństwa imprez na obiektach sportowych (dla 5-15 osób) przez osobę posiadającą wiedzę i uprawnienia w tym zakresie”.

W związku z faktem, że w roku 2025 zostały zgłoszone analogiczne projekty przez tego samego wnioskodawcę, istnieje duże prawdopodobieństwo, że w przypadku projektów: BO.D3.35/25 Piłkarskie marzenia na Prądniku Czerwonym, BO.D4.85/25 Piłkarskie marzenia w Parku Krowoderskim, BO.D4.70/25 Piłkarskie marzenia na Mackiewiczza, BO.D8.53/25 Piłkarskie marzenia w Kostrzu, BO.D10.26/25 Piłkarskie marzenia w Opatkowicach, BO.D12.54/25 Piłkarskie marzenia na Prokocimiu, BO.D12.61/25 Sportowe marzenia na Aleksandry, BO.D12.75/25 Sportowe marzenia na Złocieniu, BO.D15.43/25 Piłkarskie marzenia na Złotym Wieku, BO.D15.42/25 Piłkarskie marzenia na Oświeceni, BO.D16.26/25 Piłkarskie marzenia na Kalinowym, BO.D18.44/25 Piłkarskie marzenia w Mogile ponownie w ramach realizacji tych projektów odbędą się w 2026 r. kolejne szkolenia dla profesjonalistów związanych z środowiskiem działaczy PZPN.

Sama pobieżna analiza projektów zgłoszonych do krakowskiego Budżetu Obywatelskiego w roku 2023, 2024 i 2025 i wybranych do realizacji wskazuje, że projekty te zgłaszane przez pana Marka Hohenauera, a realizowane przez jeden podmiot: Fundację Piłkarski Kraków, nie spełniają podstawowego warunku jakim jest zapewnienie ogólnodostępności. Część środków wydawana jest nierzetelnie - na szkolenia dla wąskiej grupy działaczy czy na zakup sprzętu, z którego korzystają jedynie kluby sportowe, a nie społeczność lokalna. Środki wydatkowane są więc niecelowo (biorąc pod uwagę cel wprowadzania takiego narzędzia demokracji lokalnej, jakim są budżety obywatelskie).

W związku z powyższym, na podstawie art. 19 ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. 2021 poz 2054) zwracam się z wnioskiem o analizę przez Regionalną Izbę Obrachunkową zarówno realizacji projektów zgłoszonych do Budżetu Obywatelskiego w 2024 i 2025, jak i tegorocznych projektów (przeznaczonych do realizacji w 2026 r.) pod kątem zgodności z ustawą z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz.U.202 5.1153 z poz. zm.), a także ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2019 r. z poz. zm.).

Z wyrazami szacunku

**Posłanka na Sejm
Rzeczypospolitej Polskiej**

Daria Gosek-Popiołek

/-/